

tre at skabe et Flertal til en vis Side, naar man saa samtidig næsten givet sammen-tømrede et Mindretal, som vilde være Flertal i begge Rigsdagens Ting? Dette Forhold har vi haft en Gang for ikke saa meget længe siden i Valglovssituationen, og jeg tror ærlig talt ikke, at Partiet Venstre kan have nogen Interesse i at gentage det. Den højtærede Indenrigsminister vil, naar han faar Ordet, muligvis benytte Lejligheden til at udtale sig om, efter hvilke Synspunkter de tre omtalte Mænd skal ud-nævnes. — I øvrigt har mit Parti intet at indvende mod den Sammensætning, som man efter Lovforslaget agter at give Kommissionen.

Naar der i § 5 staar, at Kommissionen skal være færdig med sit Arbejde til 1. April 1922, tror jeg ærlig talt, at dette meget vanskeligt vil lade sig gøre. Man behøver ikke at have været Medlem af en lovgivende Forsamling ret længe, før man opdager, at er der noget, der kan tales længe om, er det Valglovssystemer; og jeg føler mig forvisset om, at naar denne Kommission en Gang bliver nedsat, skal den nok, hvem der i øvrigt bliver Medlemmer af den — det kan man ikke vide noget om —, indenfor sig faa forholdsvis veltalende Folk, som skal kunne faa mangt et Møde til at gaa. Jeg nærer derfor megen Tvivl om, at man vil naa at blive færdig til den angivne Tid; men kan det ikke lade sig gøre, bliver der vel ogsaa til sin Tid Mulighed for at faa en noget længere Frist.

I øvrigt skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget og ogsaa anbefale det til hurtigst mulig Fremme, idet jeg med det ærede Medlem Hr. S. C. Nørgaard erkender, at skal der overhovedet blive Mulighed for at gennemføre Kommissionens Arbejde indenfor den Tid, der ifølge § 5 er levnet den, er der ikke megen Tid at spilde.

Rode: Lovforslaget bringer en Mindelse om den Modstand, Venstre i sin Tid gjorde mod Tilvejebringelsen af en ny Valglov. Allerede den Gang Valglovsforslaget blev fremsat, fremkom den Tanke, at en Kommission skulde afgive Betænkning, men først efter at Valg var afholdt efter den gamle Valglov. Dette var vi imod, men man gik fra alle Sider ind paa Tanken om, efter at den nye Valglov var sikret, at lade de forskellige Valgmaader, som vi har haft i den sidste Tid her i Landet, prøve i en Kommission. Da Forslag herom nu foreligger paa denne Maade, er det derfor givet, at vi vil give Tilslutning til Kommissionens Nedsættelse.

Nogen længere Drøftelse af Principperne for de forskellige Valgmaader og af, hvad Kommissionen skal beskæftige sig med, tror jeg ikke, der er Anledning til at komme ind paa her. Kommissoret er vidtgaende, og i Virkeligheden vil efter min Opfattelse Kommissionen kunne drøfte alle Spørgsmaal vedrørende Valgloven, og den vil utvivlsomt ogsaa kunne foreslaa Ændringer i Grundloven, hvis den af Kommissionen foreslaaede Valgmaade maatte paakræve saadanne. I denne Forbindelse skal jeg blot nævne, at jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Borgbjerg i, at paa Grund af Grundlovsbestemmelsen, hvorved Antallet af Folketingsmedlemmer er blevet begrænset, vil en Tilbagevenden til Enmandskredse have saa store Vanskeligheder, at de praktisk neppe kan overvindes paa anden Maade end ved en Grundlovsændring; og det vil altsaa sige, at Sagen har en lang Vej frem, det kan man efter den nuværende Rigsdags Sammensætning sige sig selv. Imidlertid har Valg i Enmandskredse saa mange Venner her i Rigsdagen og ogsaa i Vælgerbefolkningen, at jeg ikke kan tro andet, end at Kommissionen maa komme til at drøfte ogsaa denne Udvej; men det vil neppe kunne føre længere end til, at man, idet man fremsætter et saadant Krav og paaviser, at en Grundlovsændring er nødvendig, samtidig gaar ind paa de midlertidige Ændringer i Valgloven, som gerne skulde være gennemførte, inden det første Valg finder Sted. I denne Henseende er jeg enig med det ærede Medlem Hr. S. C. Nørgaard i, at det vil være ønskeligt, at Ændringerne kan være gennemførte inden det første Valg. Men Kravet herom er — som det med Rette er sagt af de to foregaaende ærede Ordførere, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg og det ærede Medlem Hr. Korsgaard — begrænset af det andet Krav, at der ikke ved denne Ændring rokkes ved det bærende Princip i Valgloven, saaledes som det nu ogsaa er grundlovs-mæssigt bestemt. Imidlertid, naar man kræver de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne repræsenteret ligeligt, er dette jo kun en af Valglovens Opgaver; Valgloven har tillige den Opgave, at Valget af Repræsentanter indenfor de forskellige Anskuelser sker paa den forstandigste Maade.

Jeg kan kun være tilfreds med paa ny at høre det ærede Medlem Hr. Borgbjerg fremhæve Rigtigheden af de Principper, som blev fremført af mig, da vi behandlede den nuværende Valglov. Der er for mig noget besynderligt i, at der i dette Land,